

Väljaandja:	Majandus- ja kommunikatsiooniminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	19.05.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	28.01.2016
Avaldamismärge:	RTL 2003, 58, 830

Laevatavatel sisevetel liiklemise kord

Vastu võetud 11.02.2003 nr 28

Määrus kehtestatakse «[Meresõiduohutuse seaduse](#)» (RT I 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387) § 45 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDISED NÕUDED JA KASUTATUD MÕISTED

§ 1. Üldsätted

- (1) Käesolev kord kehtib kõigile Eesti Vabariigi laevatavatel sisevetel sõitvatele ja neil seisvatele laevadele, väikelaevadele ja teistele ujuvvahenditele.
- (2) Laevatavate sisevete märgistamisel kasutatakse rahvusvahelise A-regiooni ujuvnavigatsioonimärgistust ja Euroopa siseveeteede koodeksi nõuetele vastavaid laevaliiklust reguleerivaid signaalmärke (lisa 4).
- (3) Laevajuht on kohustatud kasutusele võtma kõik meetmed, et vältida laevaõnnetust.
- (4) Reisilaev olenemata pikkusest ja muu liikurlaev (sealhulgas väikelaev) pikkusega üle 12 m peab olema varustatud sageduste merediapasoonis töötavate raadioside vahenditega.
- (5) On keelatud pumbata või valada parda taha keskkonda reostavaid aineid. Samuti tuleb vältida selliste ainete sattumist parda taha muul viisil. Juhul kui laev või väikelaev on põhjustanud reostuse, peab laevajuht sellest kohe informeerima Piirivalveametit, näidates ära võimalikult täpselt reostuse asukoha, iseloomu, koguse ja aja.
- (6) On keelatud heita parda taha esemeid, mis võivad olla ohtlikud teistele veetele kasutajatele ning tuleb vältida selliste esemete juhuslikku sattumist parda taha. Kui laevalt on sattunud vette esemeid, mis ohustavad teisi veetele kasutajaid, peab laevajuht sellest kohe informeerima Veeteede Ametit.
- (7) Piirkonnas, kus on lubatud veesuusatamine ning kiirlaevade ja erikonstruktsiooniga väikelaevade liikumine, on ujumine keelatud.

§ 2. Kasutatavad mõisted

- (1) Käesolevas korras on mõisteid kasutatud järgmises tähenduses:
  - 1) LAEVATEE – laevaliikluseks sobiv veete osa, mis on mõõdistatud ja vajadusel märgistatud;
  - 2) LAEV – laev, mis liigub mehhaanilise jõuseadme abil, samuti samaaegselt mootorit ja purje kasutav laev;
  - 3) PURJELAEV – ainult purje abil liikuv laev;
  - 4) UJUVMEHHANISM – sadamas või veekogul tööde teostamiseks ettenähtud mehhaanilist seadet omav teisaldatav ujuvvahend;
  - 5) UJUVRAJATIS – üldjuhul teisaldamisele mittekuuluv ujuvvahend;
  - 6) PARV – palkidest või teistest omavahel ühendatud ujuvesemetest, välja arvatud laev, ujuvmehhanism ja ujuvrajatis, koosnev teisaldatav ujuvvahend;
  - 7) ÜLEVEOPRAAM – trossi või keti abil liikuv ujuvvahend, mis on ette nähtud inimeste või transpordivahendite üleveoks;
  - 8) TÕUGATAV PRAAM – ujuvvahend, mis on ehitatud või kohaldatud teisaldamiseks tõukamise teel;
  - 9) KOOSSEIS – pukseeritav või tõugatav laev ja pukseeriv või tõukav laev või parras-pardaga haalatud laevade grupp;
  - 10) PUKSEERITAV KOOSSEIS – üks või enam pukseerivat laeva ja üks või enam omavahel trossi abil ühendatud pukseeritavat laeva või muud ujuvvahendit;
  - 11) TÕUGATAV KOOSSEIS – kaks või enam omavahel jäigalt ühendatud laeva, sealhulgas tõukav laev;
  - 12) HAALATUD KOOSSEIS – parras-pardaga haalatud laevad, kui ükski neist ei ole kinnitatud tõukava liikurlaeva ette;
  - 13) KALALAEV – iga laev, mis teostab kalapüüki manööverdamisvõimet piiraval viisil;

- 14) KIIRLAEV – liikurlaev või väikelaev, mis arendab kiirust üle 30 km/h;
- 15) JETI – parrasteta veeturbiiniga käitatav veesõiduk kogupikkusega kuni 4 meetrit, mida ei saa konstruktsiooniliselt käsitada paadina ja mida juhitakse sellel istudes või seistes;
- 16) PURJELAUD – tuule jõul liikuv veesõiduk, mille taglasel puudub jäik ühendus lauaga;
- 17) ÜLESLEIKUV LAEV – laev, mis liigub jõe suudmest lähte suunas või veehoidla peateel ja sellega ühineval kõrvalteel paisust veehoidla suunas ning teistel veehoidla kõrvalteedel peateelt kalda suunas;
- 18) ALLALIIKUV LAEV – laev, mis liigub lähtesuunast suudme suunas;
- 19) OHUTU KIIRUS – kiirus, millega on tagatud ohutu laevaliiklus;
- 20) MINIMAALNE KIIRUS – väikseim sõidukiirus, millel laev säilitab juhitavuse;
- 21) LAHKNEMINE – laeva manööver kohtumisel vastutuleva laevaga;
- 22) LÄBILASKMINE – lahkumise erijuhtum, kui ohutu lahkumise tagamiseks vähemalt üks laevadest kas peatub või vähendab sõidukiirust minimaalseni;
- 23) TAGASIPÖÖRE – laeva pööre vastaskursile;
- 24) KÄIGUS OLEV LAEV – laev, koosseis, ujumehhanism või -rajatis, kui see ei seisa ankrus, ei ole kinnitatud kai või kalda külge ega ole kinni madalikul;
- 25) PEATUMINE – laeva, koosseisu, ujumehhanismi ja -rajatise liikumise lakkamine kalda või põhja suhtes;
- 26) SEISEV LAEV – laev, koosseis, ujumehhanism või -rajatis, kui see on ankrus, kinni madalikul, kinnitatud kaldasse või kai äärde;
- 27) LAEVATEE ÄÄR – mõtteline joon, mis piirab laevatee laiust;
- 28) LAEVATEE TELG – mõtteline joon, mis kulgeb piki laevatee keskosa;
- 29) LIIKLUSVÖÖND – laevatee osa telgjoone ja parempoolse laevatee ääre vahel;
- 30) PEATEE – laevatee, mis on teiste laevateede suhtes peateeks;
- 31) KÕRVALTEE – laevatee, mis hargneb peateest või ühineb sellega;
- 32) VIIIBE VIPELIPUGA – valge lipu mõõtmetega 500 × 500 mm näitamine navigatsioonisillalt lahkumise või möödaskäigu pardalt;
- 33) VALGUSVIIBE – valge tule vilgutamine navigatsioonisillalt allapool pardatuledest lahkumise või möödaskäigu pardalt;
- 34) PIIRATUD MANÖÖVERDUSVÕIMEGA LAEV – laev, mis teostatava töö iseloomu tõttu on piiratud oma võimalustes nende reeglite kohaselt manööverdama ja seetõttu ei saa teisele laevale teed anda;
- 35) JUHTIMISVÕIMETU LAEV – laev, mis erinevate asjaolude tõttu pole võimeline manööverdama nende reeglite kohaselt ja seetõttu ei saa teisele laevale teed anda;
- 36) VESILENNUK – igasugune lennuaparaat, mis on võimeline manööverdama veepinnal.

§ 3. Laevajuht, laevapere liikmed ja reisijad

(1) Laeva, koosseisu või väikelaeva võib juhtida ainult vastavat kvalifikatsiooni omav isik – laevajuht.

(2) Koosseisu juhtivaks laevajuhiks loetakse järgmisi isikuid:

- 1) kui koosseisu kuulub ainult üks liikurlaev, on koosseisu juhiks selle laeva juht;
- 2) kui koosseisu pukseerivad kaks või enam liikurlaeva üksteise kiiluvees, on koosseisu juhiks esimese liikurlaeva juht, välja arvatud juhul, kui esimeseks laevaks on koosseisu ajutiselt abistav liikurlaev;
- 3) kui koosseisu pukseerimine toimub kahe või enama liikurlaeva poolt, mis ei asu üksteise kiiluvees, loetakse koosseisu juhiks selle liikurlaeva laevajuht, millelt on antud koosseisule puksiirtross.

(3) Pukseeritava koosseisu teisaldatava laeva juht on kohustatud täitma kõiki pukseerimise eest vastutava pukseeriva liikurlaeva juhi poolt antud korraldusi. Korralduste puudumisel peab ta laevaõnnetuse vältimiseks vastavalt tekkinud olukorrale kasutusele võtma kõik abinõud ohutu laevaliikluse tagamiseks.

(4) Kõik laevapere liikmed on kohustatud täitma laevajuhi poolt antud korraldusi oma kohustuste piires ja kaasa aitama käesoleva korra ning teistest õigusaktidest tulenevate laevaliiklusalaste nõuete täitmisele.

(5) Kõik laeva pardal viibivad reisijad ja laevapere hulka mittekuuluvad isikud on kohustatud täitma laevajuhi poolt antud korraldusi laevasõidu ohutuse ja korra tagamiseks laeva pardal.

(6) Mis tahes ujuvrajatisele peab olema määratud vastutav isik, kelle kohustuseks on jälgida käesoleva korra ja teistest õigusaktidest tulenevate nõuete täitmist ujuvrajatisel.

§ 4. Laevade ja koosseisude mehitamine

Kõik laevad ja koosseisud, välja arvatud tõugatava koosseisu tõugatavad laevad, peavad olema mehitatud kvalifitseeritud laevaperega selliselt, et oleks tagatud pardal olevate inimeste ja laevaliikluse ohutus. Tõukamisel või pukseerimisel parras-pardas võib teisaldatav alus olla mehitamata juhul, kui pukseeriv laev on mehitatud selliselt, et on tagatud pukseeritava laeva ohutus.

§ 5. Laeva juhtimine

(1) Laeva ohutuks juhtimiseks peab laevajuhile tagama võimaluse saada ja edastada laeva juhtimisega seonduvaid käsklusi ja informatsiooni. Roolikambris peab olema tagatud nähtavus ja helisignaali kuuldamine kõigis suundades. Otsese visuaalse nähtavuse puudumisel mõnes suunas peab nähtavus selles suunas olema tagatud peegliga.

(2) Vajadusel määrab laevajuht vaatleja, kelle kohustuseks on helisignaalide jälgimine ja edastamine laevajuhile.

(3) Ohutu lahkumise ja möödasõidu tagamiseks peab laevajuhil olema võimalus anda roolikambrist viipesignaale valgusimpulss-seadmega nii võõri kui ahtri suunas mõlemast pardast, nende puudumisel valgusviipe või viipelipuga.

§ 6. Laevadokumendid

(1) Laevas peavad olema lisaks «Meresõiduohutuse seaduse» (RT I 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387) §-des 15, 16, 17, 21, 31, 32, 41, 43 nimetatud dokumentidele:

- 1) siseveelaeva tunnistus;
- 2) veesõiduki raadioluba;
- 3) laevapere liikmete diplomid ja kutsetunnistused;
- 4) logiraamat;
- 5) munsterroll;
- 6) sanitaartunnistus ja deratisatsioonitunnistus (reisilaevadel ja laevadel kogumahutavusega 20 ja enam).

(2) Mehitamata teisaldatavatel ujuvvahenditel peavad olema lisaks meresõiduohutuse seaduse §-des 41 ja 43 nimetatud dokumentidele:

- 1) siseveelaeva tunnistus;
- 2) sõidukõlblikkuse tunnistus.

§ 7. Veetee kasutamine

Ujuv vahendite pikkus, laius, kõrgus, süvis ja liikumiskiirus peavad vastama antud veetee ja sellel asuvate rajatiste mõõtmetele.

§ 8. Lasti ja varustuse paigaldamise nõuded

(1) Keelatud on paigaldada laevale, samuti teistele ujuvvahenditele lasti, varustust või muid esemeid nii, et need ulatuvad väljapoole laeva (ujuvvahendi) parrast, ohustades sellega teisi laevu, ujuvvahendeid või muid objekte.

(2) Keelatud on liikuda rippuvate ankrutega, mis ulatuvad laeva kiilust või põhjast allapoole.

(3) Laeva lastimisel tuleb täita püstuvusele ja laevakere tugevusele esitatud nõudeid.

§ 9. Madalikul olev või uppunud laev, ujuvvahend

Madalikule sõitnud või uppunud laeva juht, samuti pukseeritava koosseisu või parve pukseeriva laeva juht, kui ta on kaotanud parve või pukseeritava koosseisu või uputanud selle, on kohustatud sellest kohe teatama Veeteede Ametile.

§ 10. Kohustus vabastada laevatee

Madalikule sõitnud laeva, koosseisu või koosseisu kaotanud laeva juht on kohustatud kasutusele võtma kõik meetmed laevatee vabastamiseks. Nimetatud kohustus lasub samuti uppumisohtu sattunud või manööverdamisvõime kaotanud laeva või koosseisu juhil.

§ 11. Erikorraldused

Laevajuhid, samuti ujuvrajaliste ja ujuvmehhanismide eest vastutavad isikud on kohustatud täitma Veeteede Ameti poolt antud laevaliiklusohutust ja laevaliikluskorda tagavaid ühekordseid või ajutisi korraldusi.

§ 12. Eriveosed

(1) Eriveosteks loetakse:

- 1) lasti, mis ei vasta käesoleva eeskirja § 8 lõike 1 nõuetele;
- 2) ujuvmehhanismide ja parvede pukseerimist.

(2) Paragrahvi 12 lõikes 1 nimetatud vedu ja pukseerimist võib teostada ainult Veeteede Ameti poolt väljastatud ühekordse loa alusel. Loale märgitakse nõuded laeva tehnilise seisukorra, laevapere ja hüdrometeoroloogiliste ja teiste ohutust tagavate tingimuste kohta.

§ 13. Raadioside kasutamine

(1) Raadiojaamaga varustatud laev on kohustatud kasutama raadiosidet laevadevahelise tegevuse kooskõlastamiseks, kasutades väljakutseks kanalit 16. Raadiosideks sadamaga kasutatakse töökanalit vastavalt sadamaeeskirjale.

(2) Laevade tegevuse kooskõlastamine raadioside abil peab toimuma enne kohustuslikke heli- ja valgussignaali andmist. Esimesena kutsub raadiosidesse laev, mis on kohustatud esimesena andma heli- ja valgussignaale.

(3) Laev, mis ei saa vastust oma raadiokutsele, peab toimima nii, nagu teisel laeval puuduks raadioside.

(4) Laev, lähenedes halvasti vaadeldavale laevatee osale või liikudes sellel, on kohustatud perioodiliselt informeerima teisi laevu oma asukohast ja tegevusest raadio abil, andes samaaegselt käesoleva eeskirja § 24 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud helisignaale.

(5) Ohtliku lastiga laev, kooskõlastades raadioside abil oma tegevust, on kohustatud edastama teistele laevadele teavet ohtliku lasti kohta.

2. peatükk LAEVADE LIIKLEMINE, MANÖÖVERDAMINE JA SEISMINE LATERAALSÜSTEEMIS

§ 14. Üldsätted

(1) Käesoleva peatüki sätted kehtivad kõikidele laevadele ja väikelaevadele.

(2) Käesolevas peatükis on termini all «laev» mõeldud laeva, sealhulgas koosseisu tõukavat või pukseerivat laeva.

§ 15. Ohutu kiirus

(1) Ohutu kiiruse valikul tuleb arvestada:

- 1) laeva- ja laevatee mõõtmete suhet;
- 2) laevaliikluse intensiivsust piirkonnas;
- 3) laeva manööverdamisomadusi;
- 4) voolu, tuule ja lainetuse suunda ning tugevust;
- 5) nähtavust, kalda ja laevade tuledest tekkinud valguse fooni ning navigatsiooni- ja signaalmärke.

(2) Radarit kasutav laev on kohustatud ohutu kiiruse valikul täiendavalt arvestama:

- 1) radari eripära, selle efektiivsust ja tegevusraadiust;
- 2) veepinna seisundist ja teistest häireallikatest tingitud mõju kujutisele radari ekraanil;
- 3) võimalust, et radar võib mitte avastada kõiki märke.

§ 16. Laevade liiklemise ja manööverdamise kord lateraalsüsteemis tähistatud veeteel

(1) Lateraalsüsteemis tähistatud veeteel peab laevaliiklus toimuma laevatee piires, arvestades laeva mõõtmeid.

(2) Laev, sõites kahesuunalise liiklusega laevateel, peab hoiduma laevatee parempoolsele äärelle, kuid piirkonnas, kus see on raskendatud, hoiduma laevatee telje lähedusse ja olema valmis lahknemiseks vastutulevate laevadega vasaku pardaga.

(3) Tagasipööret võib sooritada ainult mööduva või vastutuleva laeva ahtri taga.

(4) Laev peab enne laevateele asumist takistamatult läbi laskma laevateel liikuva laeva, kõrvalteelt tulev laev peab läbi laskma peateel liikuva laeva.

(5) Sadamas manööverdav laev peab manööverdamisel lähtuma sadamaeeskirja nõuetest.

(6) Tiiburlaeva liikumine veeväljasurveta asendis ja täiskiirusel on lubatud ainult valgela ajal, kui nähtavus on vähemalt 1,0 km.

(7) Kiirlaeva liikumine teise kiirlaeva kiiluvees lähemal kui 0,5 km on keelatud.

(8) On keelatud:

- 1) laeva, parve, koosseisu, väikelaeva või muu ujuvvahendi triivimine laevateel;
- 2) parras-pardaga haalatud liikurlaevade, sealhulgas väikelaevade liiklemine, välja arvatud üksikste abistamise korral;
- 3) laevade lahknemine ja möödaskõige üleveo kohtades, sillaavades ja sillaavade vahetus läheduses, kui kahesuunaline liiklus toimub ühe ja sama sillaava kaudu;

- 4) laevade lahknemine ja möödaskõiki, juhul kui üheaegselt jääb traaversile kolm või enam laeva;
- 5) ületada laevateed läheneva laeva ees lähemal kui 250 m kaugusel eelneva kooskõlastuseta, laevateed ületamine peab toimuma võimalikult täisnurkselt;
- 6) laevade lahknemine ja möödaskõiki märgi A-4 ning möödaskõiki märkide A-2, A-3 (lisa 2) mõjupiirkonnas;
- 7) kalalaeval alustada püüniste paigaldamist läheneva laeva ees;
- 8) sulgeda püünistega üle 1/3 vooluveekogu laiusest, püüniste paigaldamisel tuleb vabaks jätta vooluveekogu ristlõike sügavaim osa ja püüniste vahekaugus peab olema vähemalt 250 m;
- 9) paigaldada püüniseid lähemale kui 250 m laevatatavale sillaavale ja praami üleveekohale.

§ 17. Väike- ja purjelaevad

- (1) Väike- ja purjelaevad pikkusega alla 7 m peavad liikuma üldjuhul väljaspool laevateed. Kui see sõidutingimuste tõttu ei ole võimalik, on neil lubatud liikuda ühes reas laevateed pärisuunalise liiklusvööndi parempoolses ääres. Seejuures nad ei tohi segada teiste laevade liiklemist ja manööverdumist laevateel.
- (2) Laevade läbilaskmiseks on väike- ja purjelaevad pikkusega alla 7 m kohustatud lahkuma varakult laevateelt.
- (3) Väike- ja purjelaevad pikkusega alla 7 m võivad vajaduse korral ületada laevateed (liiklusvööndit ja soovitatavat kurssi) ning teostada tagasipööret laevateel. Nimetatud manöövrid tuleb sooritada ainult lähenevate laevade ahtri taga ja võimalikult täisnurga all laevateed suhtes ja nii, et ei segataks teisi laevu.
- (4) Väike- ja purjelaevadel pikkusega alla 7 m on keelatud:
  - 1) seista ja manööverdada laevade, süvendajate, ujukraanade ja teiste ujuvvahendite vahetus läheduses ja nende vahel;
  - 2) peatuda või jääda ankrusse laevateel ja navigatsioonimärkide kõrval;
  - 3) asuda laevateel piiratud nähtavuse korral alla 500 m ja öösel;
  - 4) asuda laevateel, kui liikumiskiirus on alla 6 km/h.
- (5) Kiirväikelaevadel on liiklemine kiirusega üle 10 km/h keelatud:
  - 1) nähtavuse korral alla 500 m;
  - 2) lähemal kui 100 m ujumiskohtadest;
  - 3) märgiga A-18 (lisa 2) tähistatud piirkonnas;
  - 4) pimedal ajal.
- (6) Väike- ja purjelaevade pikkusega alla 7 m liiklemise kord sadama akvatooriumil ja sissesõidukanalil reguleeritakse sadamaeeskirjaga.
- (7) Väike- ja purjelaevad ei pea lahkumisel ja möödaskõikudel näitama viipesignaali.

§ 18. Veesuusataja vedamine

- (1) Veesuusataja vedamiseks ohtlikud piirkonnad tähistatakse märkidega A-14 (lisa 2).
- (2) Veesuusatajat vedava väikelaeva juht ja veesusataja ei tohi segada laevade ja väikelaevade liiklemist ning manööverdumist.
- (3) Kohtumisel laeva või väikelaevaga peab veesusataja sõitma teda vedava väikelaeva kiiluvees.
- (4) Veesuusatamist on keelatud harrastada:
  - 1) lähemal kui 100 m ujumiskohtadele;
  - 2) sadama akvatooriumil ja sadama sisse- ja väljasõidukanalil;
  - 3) lähemal kui 20 m kaldast;
  - 4) veespordi- või kultuuriürituse toimumise koha vahetus läheduses, kui see ei ole ürituse kavas.
- (5) Veesuusatamisel peavad veesusataja ja väikelaevas olevad isikud kandma ohutusveste.

§ 19. Erikonstruksiooniga väikelaevade liiklemine

- (1) Erikonstruksiooniga väikelaevaga ja jetiga on lubatud sõita valgela ajal, nähtavuse korral üle 1 km.
- (2) Jetiga liiklemiseks ohtlikud piirkonnad tähistatakse märkidega A-20 (lisa 2).
- (3) Erikonstruksiooniga väikelaevaga ja jetiga on lubatud liikuda pärisuunalise liiklusvööndi parempoolses ääres, kusjuures nad ei tohi segada oma tegevusega laevade ja väikelaevade liiklemist ja manööverdumist.
- (4) Erikonstruksiooniga väikelaeva ja jetiga on keelatud sõita:
  - 1) lähemal kui 100 m ujumiskohtadest;
  - 2) sadama akvatooriumil, sadama sisse- ja väljasõiduteel, v.a juhul, kui sadamaeeskirjas ei ole sätestatud teisiti;

3) veesporti- või kultuuriürituse toimumise koha vahetus läheduses, kui see ei ole ürituse kavas.

(5) Erikonstruktsiooniga väikelaeva ja jeti juhil ning kaassõitjal peab olema seljas selleks ettenähtud ohutusvest.

§ 20. Purjelauaga sõitmine

(1) Purjelauaga on lubatud sõita väljaspool üldkasutatavaid laevateid. Purjelaudurid ei tohi takistada laevade ja väikelaevade liiklemist ja manööverdamist.

(2) Purjelauaga on keelatud sõita:

1) kõigil laevatatavatel jõgedel;

2) lähemal kui 100 m ujumiskohtadest;

3) sadama akvatooriumil ja sadama sisse- ja väljasõiduteel, v.a juhul, kui sadamaeeskirjas ei ole sätestatud teisiti.

(3) Purjelauaga sõitmiseks keelatud ja selleks lubatud kohad võib tähistada vastavalt märkidega A-17 ja E-20 (lisa 2).

(4) Purjelauduril peab seljas olema ohutusvest.

§ 21. Pukseerimise ja tõukamise eriviisid

(1) Pukseerimise ja tõukamise erijuhtudel juhivad liikumist, manööverdamist ja signaalide andmist järgmised laevad:

1) esimene laev, kui pukseerivad laevad on üksteise kiiluvees;

2) pukseeriv laev, kui pukseerimine ja tõukamine toimub üheaegselt;

3) kui pukseerivad laevad on haalatud parrastega, siis laev, millelt on antud puksiirtross;

4) kui abistatakse laeva, mille käitur või käituriid töötavad, siis abistatav laev;

5) laeva või koosseisu pukseerimisel või üheaegselt pukseerimisel ja tõukamisel mitme laeva abil see laev, mille peamasina või peamasinat võimsus on suurem, välja arvatud juhul, kui pukseerimise ülesandes on määratud teisiti.

(2) Pardas pukseerimisel (v.a sadamatööd) peab pukseeritav laev asetsema pukseerivast laevast paremal.

§ 22. Laevade lahknemine ja möödasõit

(1) Kohtumisel vastaskurssidel peavad laevad lahkneva vasaku pardaga ja ohutu kiirusega ning hoiduma ohutusse kaugusesse, kuni vastutulev laev on jäänud ahtri taha.

(2) Raskendatud lahknemise korral peab ülesliikuv laev, alates allaliikuva laeva märkamisest, liikuma kiirusega, mis võimaldab lahkneda selleks enam sobivas kohas.

(3) Juhul kui lahknemine vasaku pardaga on võimatu, peab ülesliikuv laev erandkorras ja õigeaegselt minema laevatee vasakule poolele selleks enam sobivasse kohta, hoiduma vasakule niipalju, kui see on vajalik ja ohutu ning laskma vastutuleval laeval mööduda paremast pardast.

(4) Allaliikuv laev, lähenedes vastutulevale teed andvale laevale, peab varakult, vastavalt vajadusele, vähendama sõidukiirust, hoiduma laevatee vasaku ääre poole nii palju, kui see on vajalik ja ohutu ning jätkama sellist liikumist seni, kuni teed andev laev on jäänud ahtri taha.

(5) Ülesliikuv laev, märgates vastutulevat laeva, peab esimesena ja õigeaegselt andma viipesignaali möödalaskmise või lahknemise pardalt.

(6) Allaliikuv laev peab kohe vastama vastutulevale laevale viipesignaali sellelt pardalt, mille määras lahknemiseks ülesliikuv laev.

(7) Tagasikäigul liikuv laev peab mööda laskma laevateel liikuva laeva oma laevatee teljepoolsest pardast, andes seejuures kolm lühikest heli ja viipesignaali laevatee poolsest pardalt.

(8) Paragrahvi 22 lõiked 1 kuni 7 ei laiene parvekoosseisule ja kiirlaevale.

(9) Möödasõit eesliikuvast laevast või koosseisust peab toimuma selle vasakust pardast. Erandjuhul võib eesliikuv laev lubada möödasõitu oma paremast pardast.

(10) Möödasõidu luba tuleb küsida eesliikuvast laevast vähemalt 0,5 km kauguselt kahe pika ja kahe lühikese heliga.

(11) Eessõitev laev, saanud möödasõidu luba taotleva signaali, on kohustatud möödasõidu võimaluse korral kohe andma viipesignaali sellelt pardalt, kust ta lubab möödasõitu, vähendama sõidukiirust, hoiduma laevatee ääre poole nii palju, kui see on vajalik ja ohutu ning jätkama sellist liikumist seni, kuni ta on jäänud möödasõitva laeva ahtri taha.

(12) Möödasõitev laev, saanud loa möödasõiduks, peab andma viipesignaali pardalt, kuhu jääb eesliikuv laev möödasõidul ja mööduma sellest ohutus kauguses, kuni eesliikunud laev on jäänud ahtri taha.

(13) Kui möödasõidu luba ei ole võimalik anda, on eesliikuv laev kohustatud andma signaali «Hoiatus» (§ 39 lõige 2). Sel juhul on möödumine eesliikuvast laevast keelatud kuni vastava loa saamiseni.

(14) Kiirlaeva möödasõit teisest kiirlaevast on lubatud ainult eesliikuva laeva vasakust pardast, kusjuures möödasõitu lubav kiirlaev on kohustatud vähendama kiirust ja kui selleks on tiiburlaev, liikuma veeväljasurve asendis, kuni on jäänud möödasõitva kiirlaeva ahtri taha.

(15) Lahknemis- ja möödasõiduparras teise laevaga (v.a parve pukseeriv koosseis) määratakse ning näidatakse kiirlaeva poolt.

(16) Lahknemisel ja möödasõidul peavad kiirlaevad nii omavahel kui ka teiste laevadega vahetama § 22 lõikes 5 ja lõigetes 9 kuni 13 loetletud signaale ja samadel vahekaugustel kui veeväljasurvega laevad.

§ 23. Laeva lahknemine parvekoosseisuga

(1) Parve pukseeriv laev, märganud vastutulevat laeva, annab esimesena ja õigeaegselt viipesignaali lahknemise pardalt.

(2) Vastutulev laev peab kohe vastama viipesignaaliga sellelt pardalt, mille määras lahknemiseks parve pukseeriv laev.

§ 24. Raskendatud sõidutingimustega teelõigu läbimine

(1) Laev, lähenedes raskendatud sõidutingimustega reguleerimata teelõigule, kus vastutulevat laeva ei ole võimalik õigeaegselt märgata, peab vähendama sõidukiirust ja andma ühe pika helisignaali. Pärast päikeseloojangut tuleb helisignaali dubleerida ülessuunatud helgiheitja kiirega.

(2) Laev, liikudes pikal raskendatud sõidutingimustega teelõigul, peab andma mitte harvemini kui iga kahe minuti järel kahest pikast helist koosneva helisignaali.

(3) Laev, omades teavet teeosa hõivatusest, peab tagama sellel liikuvale laevale ohutu lahknemise või läbilaskmise. Kui selline teelõik on ühesuunalise liiklusega, peab laev peatuma ja ootama ohutus kohas, et lasta läbi vastutulev laev.

(4) Üheaegsel lähenemisel ühesuunalise liiklusega teeosale peab ülesliikuv laev peatuma ja läbi laskma allaliikuva laeva.

§ 25. Möödasõit süvendajast, põhjapuhastajast ja veealuseid töid teostavast laevast

(1) Laev, lähenedes laevateel töötavale süvendajale või põhjapuhastajale, peab andma vähemalt 1 km kauguselt ühe pika heli.

(2) Laeva möödumiseks on süvendaja kohustatud vabastama küllaldase osa laevateest ja näitama möödasõidu pardalt järgmisi signaale:

1) päeval – viipelippu või valgusimpulss-signaali;
2) öösel või halva nähtavuse korral – vilgutama sellelt pardalt § 33 lõike 1 alapunktides 2 ja 3 nimetatud süvendajale ettenähtud tulesid.

(3) Kui süvendaja eemaldus laevatee vasaku ääre poole, on tuled rohelised, kui parema ääre poole, on tuled punased ja need peavad asetsema teekiehituse ülemises osas, üks võõripoolses otsas, teine ahtripoolses otsas.

(4) Laevateel töötav põhjapuhastaja, veealuseid või tuukritöid teostav laev on kohustatud möödasõidu pardalt näitama lähenevatele laevadele järgmisi signaale:

1) päeval – viipelippu;
2) öösel või halva nähtavuse korral – vilgutama sellelt pardalt ühte valget ringtuld.

(5) Laev, saanud möödumiseks loa, peab andma vastuseks viipesignaali vastavalt pardalt ja möödumisel võtma tarvitusele vajalikud meetmed ohutuse tagamiseks.

(6) Üles- ja allaliikuvate laevade üheaegsel lähenemisel põhjapuhastajale, süvendajale või veealuseid töid teostavale laevale, möödub sellest esimesena allaliikuv laev või kiirlaev, viimane sõltumata liikumissuunast.

(7) Möödasõidu võimaluse puudumisel on käesolevas paragrahvis loetletud laevad kohustatud õigeaegselt, mitte lähemalt kui 1 km kauguselt andma lähenevale laevale signaali «Hoiatus».

(8) Laev, saanud signaali «Hoiatus», peab viivitamatult peatuma ja ootama möödumise loa saamist, mida süvendaja, põhjapuhastaja või veealuseid töid teostav laev on kohustatud andma korduva nõudmiseta.

§ 26. Sillaava läbimine ning üleveopraami töökohast möödumine

(1) Sillaaluse läbimine on lubatud ainult selleks ettenähtud vastavate navigatsioonimärkidega tähistatud sillaava kaudu.

(2) Üheaegselt ülesliikuva ja allaliikuva laeva lähenemisel ühe laevatatava sillaavaga sillale läbib selle esimesena allaliikuv laev. Juhul kui üks laevadest on kiirlaev, läbib sillaava esimesena kiirlaev, sõltumata liikumise suunast.

(3) Lähenedes pontoonsillale, peab laev 1 km kauguselt või märgi B-7 (lisa 2) traaversil andma ühe pika helisignaali ja lähenema sillale niivõrd, kui see on ohutu ning ootama silla avamist.

(4) Laevade läbilaskmist pontoonsillast reguleerib silla valdaja valgusfoori abil.

(5) Üleveopraami töökohale lähenedes peab laev andma märgi B-7 või E-4 (lisa 2) traaversil, või nende puudumisel 1 km kaugusel üleveopraami töökohast ühe pika heli.

(6) Üleveopraam on kohustatud vabastama laevatee lähenevale laevale ja mitte eemalduma kaldast selle ees.

§ 27. Ankrus seismine

(1) Sadama akvatooriumil ankrus seismise koht ja kord kehtestatakse sadamaeeskirjaga.

(2) Laev, parv, koosseis või muu ujuvvahend, jäädes ankrusse kohas, kus puudub tähistatud ankruplats, on kohustatud selleks valima kohta väljaspool laevateed, selleks võimaluse puudumise või ohtlikkuse korral aga laevatee ääres.

(3) Keelatud on:

1) heita ankruid nii, et need ohustavad mööduvaid laevu;

2) heita ankruid, kasutada kettlohisteid või peatuda märkidega A-5 ja A-6 (lisa 2) tähistatud piirkonnas, samuti märgi «KAABEL» vahetus läheduses;

3) seista ankrus põikmadalal, jõekäärus, kitsustes, pörkekalda ääres, silla või hüdrotehnilise rajatise juures ja teistes kohtades, kus see takistab ja ohustab laevaliiklust.

3. peatük

LAEVALIIKLUS LATERAALSÜSTEEMIS TÄHISTATUD VEETEDEL PIIRATUD NÄHTAVUSE KORRAL

§ 28. Üldsätted

(1) Käesoleva peatüki sätted kehtivad kõikidele laevadele lateraalsüsteemis tähistatud veeteel piiratud nähtavuse korral, kui visuaalne nähtavus on alla 1 km.

(2) Piiratud nähtavusega piirkonnas liikuva laeva raadiojaam peab olema sisse lülitatud 16 kanalil (156,8 MHz).

(3) Liikudes piiratud nähtavusega piirkonnas, peab laev või koosseis andma helisignaale vastavalt § 39 lõigete 4 kuni 6 nõuetele ja peab kandma käesolevas korras nõutud käigutulesid.

(4) Lisaks ettenähtud visuaalsele vaatlusele peab laeval toimuma radari olemasolul pidev vaatlus radari abil ning roolimajas peavad samaaegselt vahis olema kaks isikut, neist üks laevajuht ja teine instrueeritud vaatleja.

(5) Laevajuht on kohustatud kohe laeva peatama, kui nähtavuse halvenemine, teiste laevade olemasolu või piirkonna iseärasuste tõttu edasisel liikumisel ei ole tagatud ohutus.

(6) Koosseis on kohustatud kohe peatuma ohutus kohas, kui puksiirilaevalt ei ole visuaalselt nähtav pukseeritav laev või laevad.

(7) Peatumise korral on laev või koosseis kohustatud võimalusel vabastama laevatee. Seistes laevateel või selle vahetus läheduses on laev kohustatud andma ühe lühikese, ühe pika ja ühe lühikese heli, mehitatud teisaldatav laev on kohustatud andma signaali sagedaste laevakella- või metalleseme löökidega.

(8) Piiratud nähtavuse korral on üksteisele vastutulevad laevad kohustatud õigeaegselt ULL raadiojaama abil kokku leppima lahkumise või läbilaskmise koha ja lahknema vasaku pardaga.

(9) Ülesliikuv laev peab lahknema parvega selle pardaga, mille määrab parve pukseeriv laev.

(10) Piiratud nähtavuse korral võib eesliikuvast laevast või koosseisust mööda sõita ainult juhul, kui laevatee laius on 100 m või enam.

(11) Piiratud nähtavuse korral eesliikuvale laevale järelejõudev laev peab raadioside vahendusel saama eesolevalt laevalt loa möödasõiduks, kooskõlastama möödasõidukoha ja vastastikused ettevaatusabinõud.

(12) Piiratud nähtavuse korral on liiklemine keelatud laeval, mille lastiks on naftasaadused või nende jäägid süttimistemperatuuriga alla 80 °C või lõhke- ja mürgained.

(13) Tiiburlaev võib liikuda piiratud nähtavuse korral ainult veeväljasurve asendis kuni lähima ohutu peatuskohani.

(14) Otsuse vastuvõtmisel, kas jätkata liikumist, sooritada lahknemine või möödasõit, peab laevajuht lähtuma selle tegevuse vajalikkusest ja ohutusest. Ohutuse hindamisel peab laevajuht arvestama tegelikku nähtavuskaugust, liikluse intensiivsust, laevatee laiust ja sügavust ning radari olemasolul selle kasutamise efektiivsust antud piirkonnas.

4. peatükk LAEVADE JA PARVEDE TULED NING MÄRGID

§ 29. Üldsätted

(1) Laevad on kohustatud kandma tulesid päikeseloojangust kuni päikesetõusuni ja piiratud nähtavuse korral. Seejuures on keelatud kasutada tulesid, mida võib ekslikult pidada mõneks teiseks käesolevas eeskirjas ettenähtud tuleks ning mis segavad või halvendavad signaalitulede jälgimist.

(2) Nõudeid, mis käsitlevad päevamärke, tuleb täita päikesetõusust kuni päikeseloojanguni.

(3) Laev, mis seisab väljaspool laevateed paikneva remondiettevõtte akvatooriumil või selleks ettenähtud seisukohas ja ei takista laevaliiklust, ei pea kandma tulesid ning märke.

(4) Käesolevas korras kasutatakse tuledele osutavaid mõisteid järgmises tähenduses:

1) «Topituli» – valge tuli, mis asetseb laeva diametraaltasapinnas, valgustab pideva valgusega horisondi kaart vööri suunas 22,5° ulatuses nii, et valgus ulatub traaversist 22,5° ahtri poole mõlemast pardast;

2) «Pardatuled» – roheline tuli paremal pardal ja punane tuli vasakul pardal; kumbki tuli valgustab katkematu valgusega horisondi kaart 112,5° laeva vööri suunas, ulatudes mõlemas pardas traaversist 22,5° ahtri poole;

3) «Ahtri tuli» – valge tuli, mis asetseb laeva ahtris, valgustab katkematu valgusega horisondi kaart 135° ja on paigutatud selliselt, et valgustada ahtri suunas ning ulatub laeva diametraaltasapinnast kummagi parda poole 67,5°;

4) «Puksiirtuli» – kollane tuli valguskaarega 135°, mis on paigutatud selliselt, et valgustada ahtri suunas ja ulatub laeva pikitasapinnast kummagi parda poole 67,5°;

5) «Ringtuli» – tuli, mis valgustab katkematu valgusega horisondi kaart 360°;

6) «Plinktuli» – tuli, mis annab regulaarseid plinke;

7) «Impulssviibe» – neli valget plinkivat tuld, igauks neist valguskaarega 112,5°. Mõlemal pardal paiknevad kaks tuld selliselt, et vööripoolse tule valguskaar kulgeb traaversilt vööri suunas, ületades diametraaltasapinda 22,5°, ahtripoolse tule valguskiir kulgeb traaversilt ahtri suunas, ületades diametraaltasapinda 22,5°. Impulssviibet kasutatakse nii öösel kui ka päeval. Impulssviipe puudumisel tuleb päeval anda viibe viipelipuga, öösel valgusviipega.

(5) Käesolevas korras ettenähtud tulede valgustugevus peab tagama allpool toodud tabelis esitatud nähtavuskauguse kilomeetrites:

Tulede nimetus ja värvus		Laev	Laev	Laev	Teisaldatav laev
		L > 20 m	L 20 m	7 m L 12 m	
Topituled:	valge	8	6	4	2
Pardatuled:	punane	4	4	2	–
	roheline	4	4	2	–
Puksiirtuli:	kollane	4	4	4	–
Ahtrituli:	valge	4	4	4	–
Ringtuled:	valge	4	4	4	2
	punane	2	2	2	2
	roheline	2	2	2	2
	sinine	2	2	2	–
	kollane plinkiv	2	2	2	–

Impulssviibe:	öösel	4	4	4	–
	päeval	2	2	2	–

§ 30. Laeva tuled

(1) Laev peab kandma:

- 1) topituld;
- 2) pardatulesid;
- 3) kolme ahtrituld, mis asetsevad kolmnurkselt alusega alla; laev laiusega 5 m ja vähem – ühte ahtrituld laeva pikitasapinnas.

(2) Üleveol töötav reisilaev ja parvlaev ning õhkpadjal liikuv laev peavad lisaks § 30 lõikes 1 ettenähtud tuledele kandma ühte kollast plinkivat ringtuld.

(3) Naftasaaduste või nende jääkidega, plahvatusohtlike ja mürkainetega lastitud laev, pukseeriv või tõukav laev peab lisaks § 30 lõikes 1 ettenähtud tuledele kandma ühte punast ringtuld.

(4) Ujuv randumissild, millel on tekiehitis, peab kandma mastis üht valget ringtuld ja tekiehitise seinal laevatee poolt nähtavat valget tuld. Tekiehituseta ujuv randumissild peab olema valgustatud.

(5) Trossiga üleveoparv peab kandma üht valget ringtuld ja üleveotross peab olema valgustatud.

(6) Haldusülesandeid täitev laev võib lisaks § 30 lõikes 1 ettenähtud tuledele kandma üht plinkivat sinist ringtuld.

§ 31. Pukseeriva, tõukava või teisaldatava laeva ja koosseisude tuled

(1) Tõukurlaev peab kandma:

- 1) kolme topituld, mis asetsevad kolmnurkselt alusega alla, kusjuures ülemine tuli peab asetsema laeva pikitasapinnas;
- 2) pardatulesid;
- 3) kolme ahtrituld, mis asetsevad kolmnurkselt alusega alla ja nendest kõrgemal pikitasapinnas ühte puksiirtuld; laev laiusega alla 5 m pikitasapinnas ühte puksiirtuld.

(2) Tõugatav laev peab kandma:

- 1) ühte topituld vööris;
- 2) kui koosseisus on mitu tõugatavat laeva, siis koosseisu esimene laev ühte topituld vööris.

(3) Puksiirtrossiga pukseeriv laev peab kandma:

- 1) kahte vertikaalselt asetsevat topituld;
- 2) pardatulesid;
- 3) laeva pikitasapinnas asetsevat ühte ahtrituld ja sellest kõrgemal puksiirtuld;
- 4) pukseerides parve – käesoleva punkti alapunktides 2 ja 3 ettenähtud tulesid ja kolme vertikaalselt asetsevat topituld.

(4) Parvekoosseisu abistav laev, olenemata abistamise viisist, peab kandma kolme vertikaalselt asetsevat topituld ja ühte, laeva pikitasapinnas asetsevat ahtrituld.

(5) Juhul kui koosseisu pukseeritakse üheaegselt mitme puksiiriga, mis on haalatud üksteise taha, peab esimene neist kandma § 31 lõikes 3 ettenähtud tulesid, teised vedurlaevad samu tulesid, välja arvatud pardatuled.

(6) Parras-pardaga haalatud pukserlaevad, pukseerides trossi abil parve või koosseisu, peavad kandma § 31 lõike 3 alapunktis 4 ettenähtud tulesid, välja arvatud sisemised pardatuled.

(7) Pardas pukseeriv laev kannab laeva tulesid § 30 lõike 1 alapunktide 1–3 järgi.

(8) Pukserlaev, pukseerides koosseisu, mis samaaegselt on tõugatav tõukurlaeva poolt, peab kandma pukseeriva laeva tulesid § 31 lõike 3 alapunktide 1–3 järgi, tõukav laev aga ühte topituld, puksiirtuld ja laiusega 5 m või enam sellest madalamal kahte horisontaalselt asetsevat ahtrituld, tõukurlaev laiusega kuni 5 m kannab ahtris ainult ühte puksiirtuld.

(9) Rasket teelõiku läbivat, oma masinat kasutavat, laeva või koosseisu abistav laev peab kandma pukseeriva laeva tulesid § 31 lõike 3 järgi; üksik laev, mida abistatakse, kannab tulesid § 30 lõike 1 järgi, abistatava tõugatava koosseisu tõukurlaev aga tulesid § 31 lõike 4 järgi.

(10) Teisaldatav laev peab pukseerimisel ja seistes kandma:

- 1) ühte valget ringtuld; parras-pardaga pukseerimisel võib ringtule asemel kasutada topituld;
- 2) kui laevad on pukseeritavas koosseisus, siis iga pukseeritav laev ühte ringtuld vööris; viimane laev koosseisus lisaks ringtuld ahtris.

(11) Teisaldatav laev, mille lastiks on naftasaadused või nende jäägid, lõhke- või mürkained, peab seistes kandma lisaks § 31 lõike 10 alapunktis 1 ettenähtud tulele ühte punast ringtuld, päeval aga signaallippu või kilpi «B» (lisa 3).

(12) Tõugatav laev, seistes koos tõukurlaevaga või üksikult, peab kandma samu tulesid kui pukseeritavad laevad.

(13) Pukseeritav ja samaaegselt tõugatav laev peab kandma tõugatavale laevale ettenähtud tulesid.

(14) Madalikul seisev teisaldatav laev peab kandma sellele ettenähtud seisutulesid § 31 lõike 10 alapunkti 1 järgi. Juhul kui teiste laevade möödasõit on võimalik, lisaks ühte valget ringtuld laevateele ulatuval osal ujuvnavigatsioonimärgi kõrgusel. Juhul kui möödasõit on võimatu, siis lisaks enamnähtaval kohal kolme vertikaalselt asetsevat punast ringtuld, päeval aga kolme musta kera või kerakujulist eset.

§ 32. Seisva laeva tuled

(1) Laev peab seistes kandma:

- 1) ühte valget ringtuld mastis;
- 2) ühte valget ringtuld roolimaja äärel, möödasõidu poolsel küljel;
- 3) kahte ühel horisontaaltasapinnal asetsevat ahtrituld;
- 4) laev laiusega alla 5 m – ainult ühte valget ringtuld mastis;
- 5) päeval ankrus seistes – võõris enamnähtavas kohas ühte musta kera.

(2) Naftasaadustega või selle jääkidega, lõhke- või mürkainetega lastitud laev peab kandma täiendavalt § 32 lõikes 1 loetletud tuledele ja märgile punast ringtuld, päeval signaallippu või kilpi «B».

(3) Tõukurlaev või pukseeriv laev, seistes koosseisuga, peab kandma § 32 lõikes 1 loetletud tulesid ja märki.

(4) Madalikul seisev laev peab kandma vastavalt § 32 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud seisutulesid. Juhul kui teiste laevade möödasõit on võimalik – lisaks ühte valget ringtuld laevateele ulatuval laeva osal ujuva navigatsioonimärgi kõrgusel. Juhul kui möödasõit on võimatu, kannab ta lisaks, enamnähtavas kohas, kolme vertikaalselt asetsevat punast ringtuld, päeval kolme musta kera või keraga sarnanevat eset.

(5) Parved ja teisaldatavad ujuvahendid peavad olema valgustatud.

§ 33. Tehnilise laevastiku laevade tuled

(1) Laevateel töötav põhjasüvendaja peab kandma:

- 1) ühte rohelist ringtuld mastis;
- 2) töötades laevatee parempoolses liiklusvööndis täiendavalt kahte punast ringtuld, mis asetsevad tekiehituse ülemises osas, üks vööripoolse otsas, teine ahtripoolse otsas, möödasõidu poolsel küljel;
- 3) töötades laevatee vasakpoolse liiklusvööndis täiendavalt kahte rohelist ringtuld, mis asetsevad analoogiliselt käesoleva punkti alapunktis 2 esitatule.

(2) Süvendaja, töötades kogu laevatee laiusel, on kohustatud kandma üht rohelist ringtuld mastis ja lisaks nelja ringtuld – kaht punast vasaku kalda poolsel küljel ja kaht rohelist parema kalda poolsel küljel, mis asetsevad analoogiliselt § 33 lõike 1 alapunktides 2 ja 3 esitatule.

(3) Veealuste töödega tegelev laev on kohustatud kandma mastis ühte rohelist ringtuld, päeval signaallippu või kilpi «A» (lisa 3).

(4) Ujuvkraana pinnase kaevandamisel laevateel või väljaspool seda ja põhjasüvendaja väljaspool laevateed on kohustatud kandma samasuguseid tulesid kui ankrus seisvad vastavate mõõtmega teisaldatavad laevad.

(5) Põhjasüvendaja, põhjapuhastaja, tuukrilaev ja teisteks veealusteks töödeks ettenähtud laev, kui need ei tegele oma põhitegevusega, on kohustatud kandma tulesid ja märke, mis on ette nähtud vastavate mõõtmega liikur- ja teisaldatavale laevale nende liikumisel ja seismisel.

§ 34. Erandid

(1) Juhul kui Piirivalveameti või kaitsejõudude laevad, arvestades nende konstruktsioonilist eripära ja otstarvet, ei saa täies mahus täita käesolevate reeglite nõudeid tulede nähtavuskauguse, valgussektorite, tulede ja märkide omavahelise paigutuse ning helisignaali kuuldekauguse osas, peavad nad käesolevaid reegleid täitma niivõrd, kuivõrd see on võimalik.

(2) Piirivalveameti või kaitsejõudude laevad võivad kanda täiendavaid tulesid ja märke ning anda heli- ja valgussignaale, mis erinevad käesolevas eeskirjas loetletuist, kuid selliseid, mida ei saaks ekslikult pidada teisteks käesoleva eeskirjaga kehtestatud tuledeks, märkideks või helisignaalideks.

§ 35. Väike- ja purjelaevad

(1) Väike- ja purjelaevad on kohustatud kandma neile ettenähtud tulesid päikeseloojangust kuni päikesetõusuni ja piiratud nähtavuse korral.

(2) Väike- ja purjelaevad on kohustatud päikesetõusust kuni loojanguni kandma neile ettenähtud märke.

(3) Sõltuvalt oma tegevusest peavad väike- ja purjelaevad pikkusega üle 7 m kandma tulesid ja märke vastavuses käesoleva eeskirja IV peatüki nõuetega.

(4) Väikelaev kannab:

- 1) ühte topituld;
- 2) pardatulesid;
- 3) üht ahtrituld.

(5) Väikelaeval pikkusega alla 20 m võivad pardatuled olla kombineeritud ühte diametraaltasapinnas asuvasse laternasse.

(6) Väikelaeval pikkusega alla 12 m võivad topi- ja ahtrituli olla asendatud ühe valge ringtulega mastis.

(7) Väikelaev pikkusega alla 7 m võib kanda üht valget ringtuld, mis peab asuma vähemalt 1 m kõrgusel veeliinist ja olema paigaldatud nii, et ei pimestaks väikelaevajuhti. Sõudepaadil peab olema käepärast valge tuli näitamaks seda kokkupõrke vältimiseks.

(8) Väikelaev, seistes laevatee vahetus läheduses või piirkonnas, kus liiguvad teised laevad, peab kandma järgmisi tulesid ja märke:

- 1) päeval väikelaev pikkusega 7 m ja enam vastavalt § 32 lõike 1 alapunkti 5 nõuetele;
- 2) öösel väikelaev pikkusega alla 7 m kandma üht valget ringtuld või omama käepärast laternat, et näidata seda kokkupõrke vältimiseks teisele laevale;
- 3) öösel väikelaev pikkusega 7 m ja enam kandma tulesid vastavalt § 32 lõike 1 alapunkti 4 nõuetele.

(9) Väikelaev pikkusega 7 m ja enam peab seistes madalikul laevateel või selle vahetus läheduses kandma tulesid ja märke vastavalt § 32 lõike 1 nõuetele.

(10) Purjelaev kannab:

- 1) pardatulesid;
- 2) ahtrituld.

(11) Purjelaeval pikkusega alla 20 m võivad lõikes 10 nimetatud tuled olla kombineeritud ühte laternasse, mis on paigutatud masti toppi või võimalikult selle lähedale kõige nähtavamasse kohta.

(12) Lisaks lõikes 10 nimetatud tuledele võib käigus olev purjelaev masti topi lähedal, enimnähtavas kohas, kanda kaht vertikaalselt asetsevat ringtuld, kusjuures ülemine neist on punane, alumine roheline. Neid tulesid on keelatud kasutada koos ühte laternasse kombineeritud tuledega.

(13) Purjelaev pikkusega alla 7 m, samuti aerupaat, liikudes teiste laevade liiklemise piirkonnas, peab omama käepärast valge tulega laternat, et näidata seda teisele laevale kokkupõrke vältimiseks.

(14) Kui purjelaev liigub nii purje kui ka mootori abil, peab ta kandma öösel tulesid, kui vastava pikkusega laev, päeval aga kõige nähtavas kohas koonust tipuga allapoole.

(15) Purjelaev, seistes ankrus, peab kandma tulesid ja märke vastavalt § 35 lõikele 8.

(16) Purjelaev, seistes madalikul, peab kandma tulesid ja märke vastavalt § 35 lõikele 9.

5. peatükk **LAEVA TULEDE JA MÄRKIDE VASTASTIKUNE** **ASETUS NING MÄRKIDE MÕÕTMED**

§ 36. Tuled

(1) Laeva esimene topituli, ja juhul, kui topitulesid on ühes mastis kaks või kolm, peab alumine neist asetsema vähemalt 1 m kõrgemal pardatuledest.

(2) Juhul kui laeval on kaks topituld, mis asetsevad eri mastides, siis horisontaalne kaugus nende vahel peab olema vähemalt 20 m, vertikaalne aga selline, et mis tahes diferendi korral on esimene topituli vähemalt 1 m madalamal tagumisest; seejuures esimene topituli võib asuda allpool pardatulesid, aga tagumine peab olema neist vähemalt 1 m kõrgemal.

(3) Juhul kui laeval on kolm kolmnurkselt asetatud topituld, siis tuledest moodustunud kolmnurk peab olema võrdkülgne, küljepikkusega 1–3 m, tuled peavad asuma ühes tasapinnas, mis on risti laeva diametraaltasapinnaga ning alumised tuled peavad asuma samal horisontaaltasapinnal.

(4) Juhul kui laeval on kaks või kolm topituld ühes mastis, siis nende vahekaugused peavad olema võrdsed ja mitte vähem kui 1 m, laevadel pikkusega alla 20 m mitte vähem kui 0,5 m.

(5) Juhul kui teisaldatav laev kannab topituld, peab see asuma laeva diametraaltasapinnas, üldjuhul 1 m kõrgusel tekist, kuid igal juhul vähemalt 1 m madalamal tõukurlaeva topitulede kolmnurgast.

(6) Pardatuled peavad asetsema ühel horisontaaltasapinnal, mis on risti laeva diametraaltasapinnaga ja paiknema sellest võrdsel kaugusel järgmiselt:

- 1) tekita laeval vähemalt 0,5 m kõrgemal pardalatiist, väikelaeval pardalati kõrgusel;
- 2) ühekorruselise tekiehitusega laeval tekiehituse ülaosas;
- 3) kahe- ja enamakorruselise tekiehitusega laeval mitte madalamal roolimajast.

(7) Ühte laternasse paigaldatud pardatuled peavad asetsema laeva vööriosas diametraaltasapinnas.

(8) Juhul kui purjelaeval on pardatuled ja ahtrituli paigaldatud ühte laternasse, peab see asetsema masti topis või selle lähedal.

(9) Kolme ahtrituld kandval laeval peab ülemine neist asetsema laeva diametraaltasapinnas, kaks alumist ühel horisontaaltasapinnal ja võimalikult lähedal parrastele selliselt, et moodustuks võrdhaarne kolmnurk.

(10) Puksiir- ja ahtritule vahekaugus peab olema vähemalt 0,5 m.

(11) Teisaldatava laeva valged ringtuled peavad asetsema laeva diametraaltasapinnas ja vähemalt 1 m kõrgusel tekist.

(12) Trossiga üleveoparve valge ringtuli peab asetsema vähemalt 2 m kõrgusel ülemisest tekist.

(13) Punane ringtuli peab asetsema kõige nähtavamas kohas ja see ei tohi olla ühel vertikaaljoonel seisutuledega.

(14) Kõik ringtuled peab paigaldama nii, et nende ning käigu- ja seisutulede vahe oleks vähemalt:

- 1) laevadel pikkusega 20 m ja enam – 1 m;
- 2) laevadel pikkusega alla 20 m – 0,5 m.

(15) Kollane või sinine plinktuli peab asuma kõige nähtavamas kohas ja neid võib paigaldada ühele vertikaaljoonele topitulega – kõrgemale või madalamale sellest.

(16) Impulssviipe tuled peavad asetsema vähemalt 0,5 m kõrgemal pardatuledest.

§ 37. Märgid

(1) Signaallipp heisatakse signaalmastis, selle puudumisel fokk- või grootmasti raa nokka.

(2) Ankrus seistes tuleb ankrukera tõsta vööri lipuvardasse või vööri taagile.

(3) Kandes üksteise kohal kahte või enam signaallippu või kera, peab nende vahekaugus olema vähemalt:

- 1) laevadel pikkusega 20 m ja enam – 1 m;
- 2) laevadel pikkusega alla 20 m – 0,5 m.

(4) Laevadel kasutatavate rahvusvahelise signaalkoodi lippude kuju, värvid ja mõõtmed on esitatud lisa 3.

(5) Käesolevas korras nimetatud kera, koonuse ja topeltkoonuse võib asendada erikonstruktsiooniga esemega, mis eemalt vaadates annab sama kujutise.

(6) Märkide ja lippude värv ei tohi olla määrdunud, pleekinud ega kulunud.

(7) Must kera peab laevadel pikkusega 20 m ja enam olema vähemalt 600-mm läbimõõduga.

(8) Must koonus peab laevadel pikkusega 20 m ja enam olema vähemalt järgmiste mõõtmetega: $h = 600$ mm; $d = 600$ mm.

(9) Must topeltkoonus peab laevadel pikkusega 20 m ja enam olema vähemalt järgmiste mõõtmetega: $h = 800$ mm; $d = 500$ mm.

(10) Laevadel pikkusega alla 20 m võib kasutada laeva mõõtmetele vastavaid samaväärselt väiksemate mõõtmetega märke.

6. peatükk HELISIGNAALID

§ 38. Üldsätted

(1) Laeval, väikelaeval ja purjelaeval ning põhjasüvendajal peab olema helisignaalseade, mis võimaldab anda pikki ja lühikesi helisid. Helisignaaliid, mida antakse laevadelt pikkusega 20 m ja enam, peavad olema tugevusega 120–140 dB ja sagedusega 200 Hz, laevadelt pikkusega alla 20 m, mootorita laevadelt ja väikelaevadelt tugevusega 100–125 dB ning sagedusega 350 Hz.

(2) Pimedal ajal võib helisignaale dubleerida valguskiirega (projektoriga või valge ringtulega), seejuures tuleb vältida valguskiirega teiste laevajuhtide pimestamist.

(3) Mehitatud teisaldataval laeval peab olema laevakell või mõni muu metallese helisignaaliide andmiseks.

(4) Mõiste «lühike heli» tähendab signaali kestusega ligilähedaselt 1 sek, mõiste «pikk heli» tähendab signaali pikkusega ligilähedaselt 4–6 sek.

§ 39. Manööver-, hoiatus- ja piiratud nähtavuse signaaliid

(1) Üksteise nähtavuses olevate laevade signaaliid on alljärgnevad:

- 1) üks lühike heli – «muudan oma kurssi paremale»;
- 2) kaks lühikest heli – «muudan oma kurssi vasakule»;
- 3) kolm lühikest heli – «minu käituriid töötavad tagasikäigul»;
- 4) neli lühikest heli – «kavatsen sooritada pööret tagasi», «kavatsen peatuda»;
- 5) üks lühike ja üks pikk heli – «palun kiirendada käiku»;
- 6) üks pikk ja üks lühike heli – «palun aeglustada käiku»;
- 7) üks pikk, üks lühike ja üks pikk heli – «palun tulla raadiosidesse»;
- 8) üks pikk, üks lühike, üks pikk ja üks lühike heli – «sain teist aru»;
- 9) horisontaalsed viiped viipelipuga (valgel ajal), öösel – valge tulega – «palun peatuda».

(2) Vajadusel hoiatada teist laeva antakse signaal «Hoiatus», mis koosneb vähemalt viiest lühikesest helist. Teisaldatav laev, millel puudub helisignaalseade, on kohustatud andma signaali sagedaste laevakella või metalleseme löökidega.

(3) Inimese kukkumisel üle parda ja uppuja päästmisel peab laev andma kolm pikka heli, mida vajadusel korratakse.

(4) Käigus olev laev peab piiratud nähtavuse korral andma ühe pika heli mitte harvemini kui iga kahe minuti järel.

(5) Triiviv laev peab piiratud nähtavuse korral andma kaks pikka heli, korrates signaali mitte harvemini kui iga kahe minuti järel.

(6) Laeva või parve pukseeriv või tõukav laev, juhtimisvõimetu laev, kalalaev ning purjelaev pikkusega 7 m ja enam peab piiratud nähtavuse korral andma ühe pika ja kaks lühikest heli, korrates signaali mitte harvemini kui iga kahe minuti järel.

(7) Laev või koosseis, seistes ankrus laevateel või madalikul, peab piiratud nähtavuse korral hoiatama lähenevat laeva ühe lühikesega, ühe pika ja ühe lühikesega heliga. Mehitatud teisaldatav laev peab piiratud nähtavuse korral andma signaali sagedaste laevakella või metalleseme löökidega.

7. peatükk LAEVALIIKLUS KARDINAALSÜSTEEMIS MÄRGISTATUD PIIRKONNAS

§ 40. Üldsätted

(1) Manööverdamisel peavad laevad kasutama helisignaale vastavalt § 39 lõike 1 nõuetele.

(2) Veas olev vesilennuk peab hoiduma eemale kõikidest laevadest, et mitte segada nende liiklemist. Juhul kui tekib kokkupõrke oht laevaga, peab vesilennuk täitma käesolevat eeskirja kui laev.

(3) Piiratud nähtavuse korral on tiiburilaev kohustatud liikuma veeväljasurve asendis lähima ohutu peatuskohani.

(4) Juhtimisvõimetu laev peab kandma enamnähtaval kohal vertikaaljoonel asetsevat kahte punast ringtuld. Juhul kui laev omab käiku vee suhtes, peab see täiendavalt kandma pardatulesid ja ahtrituld või -tulesid. Päeval peab selline laev kandma enamnähtaval kohal kahte verikaaljoonel asetsevat musta kera või kerakujulist eset.

(5) Püügil olev kalalaev peab kandma:

- 1) traalimisel päeval kahte tippudega kokkuasetatud koonusekujulist märki, laev pikkusega alla 20 m võib nimetatud märgi asemel kanda korvi;
- 2) traalimisel öösel kahte vertikaalselt asetsevat ringtuld, kusjuures ülemine neist on roheline, alumine valge;
- 3) nooda- ja võrgupüügil päeval märki või korvi vastavalt käesoleva punkti alapunkti 1 nõuetele;
- 4) nooda- ja võrgupüügil öösel kahte vertikaalselt asetsevat ringtuld, kusjuures ülemine neist on punane, alumine valge;
- 5) juhul kui laev omab käiku vee suhtes, lisaks käesoleva punkti alapunktides 2 ja 4 nimetatud tuledele pardatulesid ja ahtritulesid või ahtrituld.

§ 41. Laevade lahknemine ja möödasõit

(1) Vastaskurssidel liikuvad laevad peavad lahknema vasaku pardaga.

(2) Möödasõitu teostav laev peab andma teed möödasõidetavale laevale.

(3) Laev loetakse möödasõitvaks, kui see läheneb teisele laevale selle ahtritule sektoris, s.o enam kui 22,5° tagantpoolt traaversit. Kui on kahtlus, kas laev on möödasõitev, siis tuleb laeva selleks pidada ja vastavalt tegutseda.

(4) Juhul kui kaks laeva lähenevad teineteisele lõikuvate kurssidega nii, et tekib kokkupõrkeoht, peab teed andma laev, mis näeb teist laeva endast paremal. Teed andev laev peab vältima järkjärgulist vähest kiiruse ja kursi muutust.

(5) Laev, millele antakse teed, on kohustatud säilitama oma endist kurssi ja kiirust ning vajadusel võtma tarvitusele abinõud kokkupõrke vältimiseks.

(6) Kui mootoriga varustatud laev läheneb purjelaevale selliselt, et tekib kokkupõrke oht, peab ta teed andma purjelaevale.

(7) Kui kaks purjelaeva, olenemata pikkusest, lähenevad teineteisele nii, et tekib kokkupõrke oht, siis:

- 1) lähenedes teineteisele erinevate halssidega peab teed andma laev, mis liigub vasakul halsil;
- 2) lähenedes teineteisele ühel ja samal halsil, peab teed andma pealtuule liikuv laev;
- 3) kui vasakul halsil liikuv purjelaev näeb teist pealtuule asuvat purjelaeva, mille halssi ta ei suuda kindlaks teha, peab ta sellele teed andma.

(8) Käigus olev laev on kohustatud andma teed laevale, mis järgnevas loetelus on märgitud pärast teda:

- 1) üksik laev, koosseisu tõukav või pukseeriv laev (v.a parvi);
- 2) purjelaev;
- 3) kalalaev;
- 4) parve pukseeriv laev;
- 5) juhtimisvõimetu, veealuseid töid teostav laev.

8. peatükk HÄDASIGNAALID

§ 42. Hädasignaaliid

(1) Hädaolukorda sattunud laev, vajades abi, annab koos või eraldi järgmisi signaale:

- 1) mis tahes heliseadme katkematu heli, sagedased laevakella või metalleseme löögid;
- 2) prožektori või ringtule sage plinkimine, vertikaalsed viiped tule või lipuga;
- 3) punaste või heliraketide õhkulaskmine;
- 4) langevarjuga punase raketi õhkulaskmine või punane säratuli;
- 5) tuleleek laeval (nt põlev tõrva- või masuuditünn jms);
- 6) signaal, mis koosneb ruudukujulisest lipust ja selle kohal või all olevast kerast või kerataolisest märgist;
- 7) kõrvale väljasirutatud käte aeglane ja korduv tõstmine ja langetamine;
- 8) raadiotelefoni hädasignaali «Mayday»;
- 9) enamnähtavas kohas heisatud rahvusvahelise signaalkoodi lipud «NC».

(2) Nimetatud signaale on keelatud kasutada teistel eesmärkidel.

9. peatükk

VASTUTUS

§ 43. Vastutus

Käesoleva korra rikkumise eest kannavad vastutust laevajuhid ja reederid «Karistusseadustikus» (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 105, 612; 2003, 4, 22) või muudes seadustes sätestatud korras.

§ 44. Määruse kehtetuks tunnistamine

Käesoleva määruse jõustumisel tunnistatakse kehtetuks teede- ja sideministri 23. mai 2000. a määrus nr 32 «Laevatavatel sisevetel liiklemise kord» (RTL 2000, 72, 1122).

§ 45. Määruse jõustumine

Määrus jõustub Riigi Teataja seaduses sätestatud korras.

Liina TÕNISSON
Minister

Marika PRISKE
Kantsler

[Lisa 1](#)

[Lisa 2](#)

[Lisa 3](#)

[Lisa 4](#)